

Досвід роботи учителя інформатики Габельчука Ю.П.

Учитель інформатики вищої категорії, директор Красилівського НВК «Гімназія та ЗОШ І ст.». Упродовж багатьох років – голова районного методичного об'єднання учителів інформатики. Має звання «Учитель-методист», нагороджений грамотами та дипломами обласної ОДА, районного управління освіти, молоді та спорту.

I. Тема досвіду

Соціально-економічне виховання учнів на уроках інформатики.

II. Основна ідея досвіду:

Важливою проблемою нашої держави є впровадження науки в усі сфери життєдіяльності. Для розвитку наукового потенціалу необхідно прививати учням прагнення до здобування та опановування основ наук на високому рівні.

Використання мотиваційних методів, творча діяльність учнів сприяє підвищенню рівнів навчальних досягнень з інформатики, формуванню творчих здібностей та логічного мислення, що готує учнів до вступу та навчання у технічних вузах.

Школа має подбати про те, щоб кожна молода людина, яка вступає в життя навчалася ефективно працювати, оволоділа вміннями планувати свою працю, берегти народне добро, була підготовлена до активної участі в управлінні економічним, політичним і господарським життям країни.

На моє переконання, однією з основних ланок цього складного та надзвичайно важливого виховного процесу є середня і старша школи. Ще на початку своєї роботи вчителем інформатики в мене виникла думка про впровадження на уроках практичних робіт з вирішенням економічних задач. Я вважаю, що соціально-економічна освіта в 9-11 класах повинна забезпечити поглиблене засвоєння комплексу економічних категорій і законів, набуття досвіду роботи зі спеціальною економічною літературою, навичок робити обґрунтовані висновки, досвіду планування подальшого

життя: освіти, праці, кар'єри, наукової діяльності. Інструментом для виконання цієї педагогічної задачі являються комп'ютерні технічні засоби та стандартні прикладні програми.

Моя творча робота присвячена дослідженню соціально-економічного виховання учнів старшої ланки на уроках інформатики в умовах проведення практичних робіт. На основі узагальнень, отриманих внаслідок аналізу психолого-педагогічної та методичної літератури, досвіду видатних та практикуючих вчителів, власного досвіду роботи, підготовлено рекомендації з питань проведення практичних робіт з використанням ПК та ефективного набуття соціально-економічних знань підлітками старшого віку, які будуть корисними для подальшої роботи вчителів інформатики.

Керуючись основними та національними принципами виховного процесу, я постійно намагаюсь оптимізувати зміст, форми та методи виховання, які відображені закономірностями виховного процесу. Узагальнюючи досвід виховної діяльності, вони стають для мене системою вимог щодо аспектів виховного процесу, спрямовують свою роботу педагога-предметника на формування та розвиток цілісної особистості.

Принцип комплексності вимагає в роботі від мене враховувати вікові та індивідуальні особливості учнів, а також постійно коригувати виховні впливи залежно від рівня їх вихованості.

Досягнення виховної мети є наслідком оптимального поєднання всіх принципів виховання з огляду на умови, в яких відбувається виховний процес. Важливо при цьому забезпечити гармонійну взаємодію універсальних і національних виховних принципів, які у кожного народу мають свої особливості.

Саме на поєднанні загальних і національних принципів виховання вибудовується концепція українського виховання.

Моє планування уроків націлене на економічне виховання учнів, що спрямоване на вироблення у них економічного мислення, почуття громадянина-господаря, бережливого ставлення до індивідуальної, колективної і суспільної власності, умінь застосовувати здобуті економічні знання у повсякденному житті і діяльності, раціонально використовувати матеріальні й духовні цінності, примножувати їх на виховання таких моральних якостей як почуття господаря своєї справи і своєї держави, відповідальність, діловитість, організованість, підприємливість, творче ставлення до праці, вміння порівнювати власні потреби з можливостями їх задоволення, поєднувати особисті інтереси з колективними, загальнонародними та загальнодержавними.

Економічне виховання учнів здійснюється в процесі засвоєння ними основ економічних наук, позакласних і позашкільних заходів, спільної роботи школи, сім'ї, трудових колективів і громадських організацій з економічної освіти і виховання.

Таким чином, я вбачаю, що економічна освіта й виховання учнів є одним з найважливіших аспектів виховання всебічно й гармонійно розвиненої особистості, патріота України, що нерозривно пов'язані з розумовим, моральним, естетичним, фізичним, трудовим, правовим, екологічним вихованням. Моя мета, як учителя інформатики, полягає в тому, щоб забезпечити систематизоване оволодіння учнями економічними законами, категоріями, поняттями, виробити економічне мислення, підприємливість і діловитість, свідому дисципліну, потребу трудитися на благо своєї сім'ї, своїх батьків і дітей, свого народу і своєї держави України, ефективно використовуючи інформаційні технічні засоби – персональний комп'ютер, прикладні програми та мережу Інтернет.

III. Основні методи впровадження ідей та технологій

У своїй практичній діяльності я широко використовую словесні, наочні й практичні методи навчання, які взаємопов'язані між собою. Головне для мене — оптимально об'єднати їх.

Проведення мною різних типів уроків – бесід, лекцій, уроків-диспутів, практичних робіт, нестандартних уроків – уроків-вікторин, уроків-екскурсій, уроки-тренінги – сприяє розвитку здібностей учнів, формування в них життєвих та соціально-економічних компетенцій.

Практична діяльність учнів на уроках інформатики надає можливість оволодівати їм навичками самостійної пізнавальної діяльності, активізує і поглиблює навчальний процес, розвиває мислення, формує навички наукового світогляду, вміння логічної аргументації, сприяє оволодінню методами пізнання та є фактором всебічного розвитку творчих та інтелектуальних якостей учнів, виховання соціально активної особистості.

На своїх уроках інформатики я використовую такі методи практичної діяльності, як інструктивно-практичний та продуктивно-практичний метод навчання, поєднуючи метод викладання і метод навчання. А у поєднанні з формами співробітництва в навчанні, я поділяю на індивідуальні, групові та колективні форми.

Word, Power Paint, Excel, СУБД Access – прикладні програми, які входять для обов'язкового вивчення в шкільній програмі. Excel найбільш підходить для економічних розрахунків, допомагає розв'язувати безліч задач з математичною основою. Word, Power Paint зручні для виконання практичних робіт, які потребують представлення інформації у печатному, графічному або табличному вигляді. СУБД Access навчає вмінню класифікувати інформацію за властивостями та призначенню, поєднувати та фільтрувати інформацію, навчає вмінню ефективно управляти нею. Використання пошукових систем для отримання й аналізу інформації розширює кругозір учнів, знайомить з ресурсами Інтернету соціальної та економічної спрямованості. Головною метою практичних занять є набування практичних

навичок використання інформаційних технологій для розв'язання соціально-економічних задач.

На уроках та позакласних заходах широко використовуються матеріальна база кабінету: ТЗН, локальна мережа, таблиці, комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, дидактична література, мультимедійна система, презентації до уроків, а також презентації, зроблені учнями.

IV. Основні шляхи впровадження педагогічних ідей

- Відкриті уроки
- Педагогічні ради
- Тренінги для учителів
- Семінари-практикуми
- Публікації в освітній пресі
- Публікації в Інтернеті.
 - Сайт Красилівського НВК: <http://www.kvinta.at.ua>
 - Сторінка вчителя інформатики Красилівського НВК: <https://sites.google.com/site/matematikinvk/storinki-uciteliv/gabelcuk-u-p>
 - Блог вчителя інформатики: <http://gabelchuk.blogspot.com/>

V. Перелік розроблених матеріалів

1. Публікація в газеті Інформатика – Криміналістична задача з програмування для теми "Текстові файли" - Габельчук Ю.П.
2. Творча робота «Соціально-економічне виховання учнів на уроках інформатики».
3. Портфоліо вчителя інформатики;
4. Презентація досвіду;
5. Аналіз навчального та науково-методичного апарату підручника «Інформатика 9» авторів І.Л.Володіної, В.В.Володіна за результатами апробації навчальної літератури у 2009/2010 – 2010/2011 навчальних роках (Додаток 3)
6. Методичні розробки практичних робіт для уроків інформатики з економічними завданнями для 9-11 класів
7. Дидактичні матеріали до уроків-практикумів для 9-11 класів.
8. Виступи на педагогічній раді
 - a. Підготовка учнів до олімпіад;
 - b. Робота над проблемою школи «Інноваційні технології в системі особистісно-орієнтованого навчання і виховання як засіб розвитку творчої активності вчителя та учня;

9. Курсова робота «Соціально-педагогічна допомога дітям з неблагополучних сімей» на курсах підвищення кваліфікації;
10. Задачі на обласну олімпіаду, алгоритми та програми їх розв'язку, приклади тестуючих програм;
11. Матеріали для проведення тренінгів вчителів НВК та вчителів інформатики району з курсів ІКТ, «Intel ® Навчання для майбутнього», «Цифрові технології», «Візуальне програмування»;
12. Методичні та інші матеріали для наповнення сайту школи, власної веб-сторінки, блогу.
13. Ряд уроків, зокрема, відкритих, та згідно обраній темі досвіду з економічним підтекстом.

VI. Мої розробки уроків

1. Відкритий урок інформатики в 5 класі з курсів за вибором «Інфомандри» за темою «Як козаки вчилися малювати»
2. Відкритий урок-практична робота «Побудова графіків за допомогою електронних таблиць»
3. Задача "Монте-Карло" з програмування для теми "Цикли" - Габельчук Ю.П.
4. Криміналістична задача з програмування для теми "Текстові файли" - Габельчук Ю.П. (Була опублікована в газеті Інформатика)
5. Урок-дослідження «Інтернет-кафе» для теми «Опрацювання табличної інформації за допомогою табличного процесора MS Excel»
6. Конспект відкритого уроку з інформатики «Робота з макросами. Практична робота №3 «Створення в автоматичному режимі макросів та їх використання» для теми «Текстовий процесор MS Word» та презентація «Макроси»
7. Урок «Шифрування та дешифрування текстів» з теми «Рядки»
8. Відкритий урок «Пошук інформації в Інтернеті» для теми «Основи Інтернету. Всесвітня павутина й пошук в Інтернеті»
9. Розробки уроків-практикумів з економічним змістом (робота в ЕТ)
10. Плани-конспекти та презентації для уроків «Сходінки до інформатики» для 2 та 3 класів.

VII. Мої методичні рекомендації

По-перше, підвищити економічну грамотність вихователів-педагогів і батьків.

По-друге, розробити спеціальні варіативні програми або спецкурси уроків інформатики, що враховують програму економічного виховання, поклавши в її основу системний підхід, а не фрагментарний.

По-третє, відібрати прийоми і методи, які виявляться більш всього дієвими, щоб процес економічного виховання дав бажаний результат.

По-четверте, запровадити програму в виховний процес учнів старшої ланки і домогтися активної участі в її реалізації батьків.

VIII. Заключення

Економічне мислення є єдністю змісту економічних знань, способів розумових дій і установок особистості та їх використання в пізнанні та осмисленні конкретних соціально-економічних явищ. Можна виділити такі складові економічного мислення, що є об'єктами формуючого впливу педагога: мотиваційна, операційна (інтелектуально-логічна) й дієво-практична. Мотиваційна складова економічного мислення людини виражає її ставлення як суб'єкта до об'єкта пізнання, до завдань, які вона виконує, забезпечує готовність до аналізу, осмислення соціально-економічних явищ, проектує економічну свідомість на сучасність, суперечності та окремі прояви цієї свідомості у властивій їй системі зв'язків. Операційна (інтелектуально логічна) складова - це способи аналітико-синтетичного мислення, що реалізуються завдяки логічним діям. Дієво-практична складова — це досвід творчої діяльності, в якій формується й реалізується економічне мислення.